

Czech A: literature – Standard level – Paper 1
Tchèque A : littérature – Niveau moyen – Épreuve 1
Checo A: literatura – Nivel medio – Prueba 1

Friday 8 May 2015 (afternoon)
Vendredi 8 mai 2015 (après-midi)
Viernes 8 de mayo de 2015 (tarde)

1 hour 30 minutes / 1 heure 30 minutes / 1 hora 30 minutos

Instructions to candidates

- Do not open this examination paper until instructed to do so.
- Write a guided literary analysis on one passage only. In your answer you must address both of the guiding questions provided.
- The maximum mark for this examination paper is **[20 marks]**.

Instructions destinées aux candidats

- N'ouvrez pas cette épreuve avant d'y être autorisé(e).
- Rédigez une analyse littéraire dirigée d'un seul des passages. Les deux questions d'orientation fournies doivent être traitées dans votre réponse.
- Le nombre maximum de points pour cette épreuve d'examen est de **[20 points]**.

Instrucciones para los alumnos

- No abra esta prueba hasta que se lo autoricen.
- Escriba un análisis literario guiado sobre un solo pasaje. Debe abordar las dos preguntas de orientación en su respuesta.
- La puntuación máxima para esta prueba de examen es **[20 puntos]**.

Napište literární analýzu **jednoho** z následujících textů. Vaše odpověď musí zohledňovat obě přiložené orientační otázky.

1.

Vrata

- Vrata jsou vizitkou domu. Jaká vrata, takový hospodář. A tak jsem nechal vyrobit nová vrata. Řemeslníci je přivezli v den, kdy jsem nebyl doma, a tak jsem je musel druhý den usadit sám. Tedy říkám-li sám, myslím samozřejmě se ženou. Stále se přistihuji, že říkám-li já, myslím rodina. Že má žena je vlastně Já. Že Já je vlastně můj domov, syn, dcera i žena. Že
- 5 Já je náš čas, naše společné spory i chvíle pohody. Tedy Já jsme šli nasadit vrata. Ženě se nechtělo, ale když mě viděla, jak se s nimi zoufale plahočím, přišla.
- „Vem jen pajcr a vzpříč je!“ zdvím vrata.
- „Opři se zády a tlač!“ uděluju pokyny.
- „Srovnávej balanc!“ řvu a bejčím.
- 10 Snad omylem osudu šel kolem děda krámskej. Muž tisíce smrtí. Vždycky ho odvezou v komatu do okresní nemocnice a druhý den se už sám vrátí na kole. Děda krámskej všechno ví, všechno poradí a teď, po operaci, má povinnou procházku.
- „Musíte vrata vkroutit do lůžka,“ radí.
- „Pujčte mi pajcr!“ chápe se akce.
- 15 „Tlačte!“ poroučí.
- Tři práce levý tu teď s vraty zápolí. A jak se tak točíme a pokyny si dáváme, stane se, že já s dědou držíme pajcr, zatímco má žena drží sama vrata.
- „Už je neudržím!“ vzdychala za nimi.
- „Já je pustím!“ stýskala si.
- 20 „Já už nemohu!“ sípala.
- A jak vítr zadul, jak vítr fouk, vrata v jedné chvíli žuchla.
- „Kde je má žena? Kde je má žena,“ ohlížím se. Zmizela.
- Ani děda, ani já, ani soused, ani pán. V pěti jsme museli ty vrata druhý den zvednout.
- Tedy, říkám-li My, myslím tím bez ženy. Protože ta od té doby říká, že dům má ráda, ale sebe
- 25 raději. A v kuchyni sama vaří čaj.

Václav Koubek, *Hospodské, vesnické a karí povídky* (2000)

- (a) Charakterizujte tuto krátkou anekdotickou povídku z jazykově-stylistické stránky.
- (b) Jaký obraz o sobě vytváří vypravěč?

2.

V.

Hrdý muž zde před Tebou se kloní,
na cestu Ti sype písni květ,
v Tobě jeho nebe, jeho svět,
jeho slunce, v němž se nadšen sloní.

5 Pro Tvou lásku, všecko dal bych pro ni,
každý srdce úder, ducha vzlet,
mysli Tvé však žhavý hrdý let
jako orel ve výši se honí.

10 Budiž mou, nach srdce Ti chci dáti,
vše, co kdy jsem toužil, vše co ždám,
Tobě slunci novým sluncem vzpláti.
Vlast a Tebe jenom v duši mám,
jenom vás – a nežli smrt mne schvátí,
písni svou vám pomník zachovám.

Adolf Heyduk, *Básně* (1865)

- (a) Nalezněte a komentujte tradiční básnické prvky, jak formální, tak obsahové nebo lexikální. Jak ovlivňují vaše vnímání této básně?
- (b) Kdo je podle vás „Ty“, ke kterému se básník obrací, a proč se v posledních dvou verších mění na „vy“?
-